

הרואה פרק תשיעי ברכות

זו. תורה אור השלם

1. וראו כל עמי הארץ כי שם יי קראי עקרי ויקראו: דברים כו י
2. כי אם לבינה תקרא להבונה תתן קולך: משלי ב ב
3. תורה צוה לנו משה מנצח קהלת יעקב: דברים לג ד
4. אמר לחבקה אחתי את ומדע לבינה תקרא: משלי ד ד
5. השם גבולך שלום חלב חיים ישיבעך: תהלים קמו ד
6. ויצע על פי יאמר הבן נגע זה על שפתך וקר נגע זה וחסאתך תכפר: ישעיהו ד ז
7. אשתך כגפן פריה ידבחה ביתך כגפן כשתלי ותיים סביב לשתתך: תהלים קכז ג
8. אקרי לנפץ עיר ולשרקה בני אטנו בסם בין לבשו יבדים ענבים סתו: בראשית מט ז
9. נצר תאנח אכל פריה ושמי אדניו יבדד: משלי כו ח
10. אנהך אביא אל ביתי אמר תלמידי אשקך מין יתקח מעיסת רפני: שיר השירים ח ב
11. בחות השני שפתתך ומדברך יאנח בפכל הימון רתך מבעד לצמתך: שיר השירים ד ג
12. ויתרענן ופרי תאמר קרא יי שוקל לקול המולה ודלה הצית אש עליה ורעו קליותיו: ירמיהו יא טז
13. ואתה תצח את בני ישראל ויתרו אליך שמן וית וך בתית למאור להעלות נר תמיד: שמואל ב כ
14. תם עוץ בת ציון לא יסוף להגלותך פקד עוץ על בת אדום גלה על חטאתך: איכה ד כב
15. ודי חלב עדים ללחמך ללחם ביתך ותיים לערותך: משלי כו כו
16. ולקחתם לבם ביום הראשון פרי עץ הדור פתת תגרים ועץ עץ עבת ותרבי נהל ושמחתם לפני יי אלהיכם שבעת ימים: ויקרא כג כ
17. חכמות בחיך תרבה ברחובות תתן קולך: משלי א כ
18. וישמחו כי ישתקו ותיים אל מחוז חפצם: תהלים קו ל
19. מהר צעה להפתח ולא ימות לשחוק ולא יחסר לחמו: ישעיהו נא ד
20. ויין ישמח לבב אנוש להצחיל פנים משמן ולחם לבב אנוש יסעד: תהלים קד טו
21. תנו שכר לאובד ויין למרץ נפש: משלי לא ו
22. לב לחמו גלחמי וישו בין מכותי: משלי ט ה

רבינו הגאון

הא דמסרג. פי' שיש עליו הכסא.

זלא חטא. לפי שח"ל אין לה זכויות אלא עון יש זשיצתה חה עומד ערוס זלא אומס עונות: **זא"י.** שהרבה מלות תלויות בה חה העומד ערוס סימן שהוא ערוס מנמנמות: **הנספס לפרדיוט.** שומרי אומו שלא יצרח אלמא סימן שמינה הוא ששומרים אומו

דמסרג. שיש לו לוכך על גביו (ה) יפה: **נס נעשה לו.** וי"ן כנגד וי"ן וכגון שראה השם כמזו: **חנינא.** נוני"ן הרבה נסים רבים: **והני מיני זכצא.** אכולו קאי שראה הונא או חנינא או מינה זו של הספד כמזבז דמשמע חסו עליו ופדאוהו: **דלא סיים.** שנעור משנתו קודם שנסתלק סימן הוא שסמוך אלל הקב"ה: **מוצתה לו שהוא בן העולם הבא.** ונוטל חלקו וחלק חברו בגן עדן דדמי לאשת איש: **פגני.** רמונים שנתלקו: **יעפה לסורה.** שנאלמ אשקך מיין הרקח היינו תורה: **מעסים רמוני.** הנמלץ מן הרמונים: **נכסיו מלחיו.** כהסם זה שעליו משולשים זה על זה כמין קליעה: **זננייהו.** על כנס זנמקונס זנמזכר: **היו ראש ישיבה.** שמכרין ומזנה לרבים: **אני ראיה** וכו'. ועל כן נעשיתי ראש ישיבה זנמא מחסי: **פרציאל.** גינה א"ג זנמ"ד. **מרכיאל נאה וגילה נוטריקון** של מרגול: **סנויה זקספו.** זקספ זכריס הללו שהאולל סמוס זס: **נשכרו.** נתגלה האולל: **וינחס אל מחו.** היינו כרך: **חפס.** סימן הוא להיות חפזו נעשים: **המגלה.** סימן גדולה ותפארת היא לו כמו ויגלה ויחלף וגו' (בראשית מה): **נעריבה.** זקפינה: **דמדליה.** שהולכת בזובה של יס: **הנפנה.** סימן הוא שסרחונו וגנותו נפרש ויולא מעליו: **והוא דלא קנת.** שלא המאס ידי: **זכבל עומד**

מוסף רש"י

הרואה הספד. מיהו זו לנה הלאה (ב"ק נח.). אלו תפלין שבראש. אהן הן כלל כי ס' ה' קולל עליו (תולדות פס.) כמזבז בן רוב השם ש"ן וז"ל (מנחות דה.). אלא מאורשה. לל קלות ישקך (פסחים טס.) לבני כלה. חלון לשמע הדרסה כלל שנת (ב"ק קר.).

רב ניסים גאון

הרואה את הנפש בחלמו פרנסה מומדנת לו. זה הדבר בני על העיקר שהזכירוהו בפי ירה"ק (וי' עה) תיא' ר' יוסי אומר הוא רואה שלא כמות הקביה מות בשם דם כיו קלל את הנפש עלה לגג מוונותיו עמו ופי למטה מוונותיו עמו ולפי שפרנסתו מצויה לו בכל מקום לפיכך הרואה בחלמו פרנסה מומדנת לו:

הא דמסרג הא דלא מסרג הרואה הונא בחלום נס נעשה לו חנינא חנינא יוחנן נסי נסים נעשו לו **הרואה הספד בחלום מן השמים חסו עליו ופדאוהו והני מיני זכצא העונה היא שמה רבא מברך מוכטח לו שהוא בן העולם הבא הקורא ק"ש** **ראוי שתשרה עליו שכינה אלא שאין דורו זכאי לכך המניח תפלין בחלום יצפה לגדולה שנאמר וראו כל עמי הארץ כי שם יי יקרא עליך וגו' ותניא רבי אליעזר הגדול אומר אלו תפלין שבראש המתפלל בחלום סימן יפה לו וה"מ דלא סיים הבא על אמו בחלום יצפה לבינה שנאמר כי אם לבינה תקרא הבא על נערה מאורסה יצפה לתורה שנאמר תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב **אל תקרי מורשה אלא מאורשה הבא על אחותו בחלום יצפה לחכמה שנאמר אמור לחכמה אחותי את הבא על אשת איש בחלום מוכטח לו שהוא בן העולם הבא וה"מ דלא ידע לה ולא הדרה בה מאורתא א"ר חייא בר אבא הרואה חטים בחלום ראה שלום שנאמר השם גבולך שלום חלב חיים ישיבעך הרואה שעורים בחלום סרו עונותיו שנאמר****

זלא חטא. לפי שח"ל אין לה זכויות אלא עון יש זשיצתה חה עומד ערוס זלא אומס עונות: **זא"י.** שהרבה מלות תלויות בה חה העומד ערוס סימן שהוא ערוס מנמנמות: **הנספס לפרדיוט.** שומרי אומו שלא יצרח אלמא סימן שמינה הוא ששומרים אומו

וסר עונך וחטאתך תכופר אמר רבי זירא אנה לא סלקי מבבל לא"י עד דחזאי שיערי בחלמא הרואה גפן טעונה בחלום אין אשתו מפלת פלים שנאמר **אשתך כגפן פרייה לשורקה יצפה למשיח שנאמר** **אוסרי לגפן פריה ולשורקה בני אתונו הרואה תאנה בחלום תורתו משתמרת בקרבו שנאמר** **נוצר תאנה יאכל פריה הרואה רמונים בחלום זוטרי פרי עסקיה כרמונא רברכי רבי עסקיה כרמונא פלגי אם ת"ח הוא יצפה לתורה שנאמר** **אשקך מיין הרקח מעסים רמני ואם ע"ה הוא יצפה למצות שנאמר** **כפלה הרמון רתך מאי רתך** **אפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון הרואה זיתים בחלום זוטרי פרי ורבי וקאי עסקיה כזיתים וה"מ פרי אבל אילני היויין ליה בניס מרוכינ שנאמר** **בנדך כשתילי זיתים וגו' איכא דאמרי הרואה זית בחלום שם טוב יוצא לו שנאמר** **זית רענן יפה פרי תואר קרא י"י שמך הרואה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה שנאמר** **אלך ויקחו זית וך הרואה תמרים בחלום תמו עונותיו שנאמר** **תם עונך בת ציון אמר רב יוסף הרואה עז בחלום שנה מתברכת לו עזים שנים מתברכות לו שנאמר** **ודי חלב עזים ללחמך הרואה הדס בחלום נכסיו מצליחין לו ואם אין לו נכסים ירושה נופלת לו ממקום אחר אמר עולא ואמרי לה במתניתא תנא והוא דחזא בכנייהו הרואה אתרוג בחלום הדור הוא לפני קונו שנאמר** **פרי עץ הדד כפות תמרים הרואה לולב בחלום אין לו אלא לב אחד לאביו שבשמים הרואה אווז בחלום יצפה לחכמה שנאמר** **לחכמות בחיך תרנגול והבא עליה הוי ראש ישיבה אמר רב אשי אני ראיתיה וכאתי עליה וסלקית לגדולה הרואה תרנגול בחלום יצפה לבן זכר תרנגולים יצפה לבנים זכרים תרנגולת יצפה לתרביצה נאה וגילה הרואה ביצים בחלום תלויה בקשתו נשתברו נעשית בקשתו וכן אגוזים וכן קשואים וכן כל כל זכוכית וכן כל הנשברים כאלו הנכנס לרכך נעשו לו חפציו שנאמר** **וינחס אל מחוז חפצם המגלה ראשו בחלום סימן יפה לו ראשו וזקנו לו ולכל משפחתו היושב בעריבה קמנה שם טוב יוצא לו בעריבה גדולה לו ולכל משפחתו וה"מ דמדליה דלויי הנפנה בחלום סימן יפה לו שנאמר** **מהר צועה להפתח וה"מ דלא קנת העולה לגג בחלום עולה לגדולה ירד יורד מגדולתו אביי ורבא דאמרי תרווייהו כיון שעלה עלה הקורע בגדיו בחלום קורעים לו גור דינו העומד ערום בחלום בבבל עומד בלא חטא בארץ ישראל ערום בלא מצות הנתפש לסרדיוט שמירה נעשית לו נתנהו בקולר הוסיפו לו שמירה על שמירתו וה"מ בקולר אבל חבלא בעלמא לא הנכנס לאגם בחלום נעשה ראש ישיבה נעשה ראש לבני כלה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע חזו חלמא רב פפא דעייל לאגמא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דעייל לעיר נעשה ראש לבני כלה רב פפא דתלי מבלא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דלא תלי מבלא נעשה ראש לבני כלה אמר רב אשי אנה עיילית לאגמא ותלאי מבלא ונבחי בה נבוחי תני תנא קמיה דר"ב בר יצחק המקיז דם בחלום עונותיו מחולין לו והתניא עונותיו סדורין לו **מאי סדורין סדורין לימחל תני תנא קמיה דרב ששת הרואה נחש בחלום פרנסתו מוונמת לו נשכו נכפלה לו הרגו אבדה פרנסתו אמר ליה רב ששת כל שכן שנכפלה פרנסתו ולא היא רב ששת הוא דחזא חויה בחלמיה וקמליה תני תנא קמיה דרבי יוחנן כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין יש שותהו וטוב לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו שנאמר** **ויין ישמח לבב אנוש ויש שותהו ורע לו שנאמר** **תנו שכר לאובד ויין למרי נפש אמר ליה רבי יוחנן לתנא חכם לעולם טוב לו שנאמר** **לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכותי אמר****

וסר עונך וחטאתך תכופר אמר רבי זירא אנה לא סלקי מבבל לא"י עד דחזאי שיערי בחלמא הרואה גפן טעונה בחלום אין אשתו מפלת פלים שנאמר **אשתך כגפן פרייה לשורקה יצפה למשיח שנאמר** **אוסרי לגפן פריה ולשורקה בני אתונו הרואה תאנה בחלום תורתו משתמרת בקרבו שנאמר** **נוצר תאנה יאכל פריה הרואה רמונים בחלום זוטרי פרי עסקיה כרמונא רברכי רבי עסקיה כרמונא פלגי אם ת"ח הוא יצפה לתורה שנאמר** **אשקך מיין הרקח מעסים רמני ואם ע"ה הוא יצפה למצות שנאמר** **כפלה הרמון רתך מאי רתך** **אפילו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון הרואה זיתים בחלום זוטרי פרי ורבי וקאי עסקיה כזיתים וה"מ פרי אבל אילני היויין ליה בניס מרוכינ שנאמר** **בנדך כשתילי זיתים וגו' איכא דאמרי הרואה זית בחלום שם טוב יוצא לו שנאמר** **זית רענן יפה פרי תואר קרא י"י שמך הרואה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה שנאמר** **אלך ויקחו זית וך הרואה תמרים בחלום תמו עונותיו שנאמר** **תם עונך בת ציון אמר רב יוסף הרואה עז בחלום שנה מתברכת לו עזים שנים מתברכות לו שנאמר** **ודי חלב עזים ללחמך הרואה הדס בחלום נכסיו מצליחין לו ואם אין לו נכסים ירושה נופלת לו ממקום אחר אמר עולא ואמרי לה במתניתא תנא והוא דחזא בכנייהו הרואה אתרוג בחלום הדור הוא לפני קונו שנאמר** **פרי עץ הדד כפות תמרים הרואה לולב בחלום אין לו אלא לב אחד לאביו שבשמים הרואה אווז בחלום יצפה לחכמה שנאמר** **לחכמות בחיך תרנגול והבא עליה הוי ראש ישיבה אמר רב אשי אני ראיתיה וכאתי עליה וסלקית לגדולה הרואה תרנגול בחלום יצפה לבן זכר תרנגולים יצפה לבנים זכרים תרנגולת יצפה לתרביצה נאה וגילה הרואה ביצים בחלום תלויה בקשתו נשתברו נעשית בקשתו וכן אגוזים וכן קשואים וכן כל כל זכוכית וכן כל הנשברים כאלו הנכנס לרכך נעשו לו חפציו שנאמר** **וינחס אל מחוז חפצם המגלה ראשו בחלום סימן יפה לו ראשו וזקנו לו ולכל משפחתו היושב בעריבה קמנה שם טוב יוצא לו בעריבה גדולה לו ולכל משפחתו וה"מ דמדליה דלויי הנפנה בחלום סימן יפה לו שנאמר** **מהר צועה להפתח וה"מ דלא קנת העולה לגג בחלום עולה לגדולה ירד יורד מגדולתו אביי ורבא דאמרי תרווייהו כיון שעלה עלה הקורע בגדיו בחלום קורעים לו גור דינו העומד ערום בחלום בבבל עומד בלא חטא בארץ ישראל ערום בלא מצות הנתפש לסרדיוט שמירה נעשית לו נתנהו בקולר הוסיפו לו שמירה על שמירתו וה"מ בקולר אבל חבלא בעלמא לא הנכנס לאגם בחלום נעשה ראש ישיבה נעשה ראש לבני כלה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע חזו חלמא רב פפא דעייל לאגמא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דעייל לעיר נעשה ראש לבני כלה רב פפא דתלי מבלא נעשה ראש ישיבה רב הונא בריה דרב יהושע דלא תלי מבלא נעשה ראש לבני כלה אמר רב אשי אנה עיילית לאגמא ותלאי מבלא ונבחי בה נבוחי תני תנא קמיה דר"ב בר יצחק המקיז דם בחלום עונותיו מחולין לו והתניא עונותיו סדורין לו **מאי סדורין סדורין לימחל תני תנא קמיה דרב ששת הרואה נחש בחלום פרנסתו מוונמת לו נשכו נכפלה לו הרגו אבדה פרנסתו אמר ליה רב ששת כל שכן שנכפלה פרנסתו ולא היא רב ששת הוא דחזא חויה בחלמיה וקמליה תני תנא קמיה דרבי יוחנן כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין יש שותהו וטוב לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו שנאמר** **ויין ישמח לבב אנוש ויש שותהו ורע לו שנאמר** **תנו שכר לאובד ויין למרי נפש אמר ליה רבי יוחנן לתנא חכם לעולם טוב לו שנאמר** **לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכותי אמר****